

Μετάφραση

Όταν ο Διονύσιος ήταν τύραννος, κάποιος Φιντίας Πυθαγόρειος (που ήταν οπαδός του Πυθαγόρα) που είχε συνωμοτήσει εναντίον του άρχοντα και επρόκειτο να τιμωρηθεί, ζήτησε από το Διονύσιο χρόνο, για να τακτοποιήσει προηγουμένως τις υποθέσεις του. Είπε μάλιστα ότι θα δώσει έναν από τους φίλους του ως εγγυητή. Κι επειδή ο άρχοντας απόρησε, αν υπάρχει τέτοιος φίλος που θα δεχτεί να φυλακιστεί αντί για εκείνον, ο Φιντίας προσκάλεσε κάποιον από τους φίλους του με το όνομα Δάμων, φιλόσοφο της σχολής των Πυθαγόρειων, ο οποίος μπήκε αμέσως εγγυητής. Μερικοί λοιπόν επαινούσαν την υπερβολή της αγάπης προς τους φίλους, άλλοι πάλι καταλόγιζαν επιπολαιότητα και παραφροσύνη στον εγγυητή. Και κατά την καθορισμένη ώρα όλος ο λαός συγκεντρώθηκε, περιμένοντας με αγωνία αν θα τηρήσει ο Φιντίας την υπόσχεσή του. Και όταν πλησίαζε η ώρα, ο Φιντίας ανέλπιστα ήρθε τρέχοντας την τελευταία στιγμή. Ο Διονύσιος, λοιπόν, βλέποντας αυτό με θαυμασμό και έκπληξη, απάλλαξε από την τιμωρία τον κατηγορούμενο και παρακάλεσε τους άντρες να τον δεχτούν ως τρίτο φίλο τους.

Ερωτήσεις

1. Ερωτήσεις σχολικού βιβλίου (1,2,3)
2. Τι θα κάνατε εσείς, αν ήσαστε στη θέση του Φιντία;
3. Τι σημαίνουν οι λέξεις
έπιβουλεύω, βούλομαι, φημί, ὄς, εἰρκτή, εὐνοια, καταγιγνώσκω
4. Να μεταφράσετε στα αρχαία ελληνικά
Κάποιος Φιντίας είχε συνωμοτήσει εναντίον του άρχοντα.
Ο Φιντίας τήρησε την υπόσχεσή του την τελευταία στιγμή.
Ο Διονύσιος απάλλαξε από την τιμωρία το Φιντία.

ΟΙ ΟΝΟΜΑΤΙΚΟΙ ΤΥΠΟΙ ΤΟΥ ΡΗΜΑΤΟΣ

ΤΟ ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟ

1.ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ

Απαρέμφατο βαρύτονων ρημάτων ενεργητικής φωνής

	Φωνηεντόληκτα	Ουρανικόληκτα	Χειλικόληκτα	Οδοντικόληκτα
Ενεστώτας	-ειν	-ειν	-ειν	-ειν
Μέλλοντας	-σειν	-ξειν	-ψειν	-σειν
Αόριστος	-σαι ¹	-ξαι ¹	-ψαι ¹	-σαι ¹
Παρακείμενος	-κέναι ²	-χέναι ²	-φέναι ²	-κέναι ²

Απαρέμφατο βαρύτονων ρημάτων μέσης φωνής

	Φωνηεντόληκτα	Ουρανικόληκτα	Χειλικόληκτα	Οδοντικόληκτα
Ενεστώτας	-εσθαι	-εσθαι	-εσθαι	-εσθαι
Μέλλοντας	-σεσθαι	-ξεσθαι	-ψεσθαι	-σεσθαι
Αόριστος	-σασθαι ¹	-ξασθαι ¹	-ψασθαι ¹	-σασθαι ¹
Παρακείμενος	-σθαι ²	-χθαι ²	-φθαι ²	-σθαι ²

Παρ.1: Το απαρέμφατο αορίστου δεν παίρνει αύξηση

Παρ.2: Το απαρέμφατο παρακειμένου διατηρεί τον αναδιπλασιασμό

2.ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΑ

Διακρίνεται σε:

1.Εναρθρο:

- ❖ Ονομάζεται το απαρέμφατο που συνοδεύεται από άρθρο ουδετέρου γένους σε όλες τις πτώσεις του ενικού πλην της κλητικής π.χ. τό λύειν , τοῦ λύειν
- ❖ Μεταφράζεται :το ότι + ρήμα , το να +ρήμα ή με αφηρημένο ουσιαστικό
Π.χ. τό ἄρχειν= το ότι εξουσιάζουν , το να εξουσιάζουν , η εξουσία
- ❖ Έχει τις συντακτικές χρήσεις ενός ουσιαστικού (υποκείμενο , αντικείμενο , κατηγορούμενο.....)
Π.χ. Τό λακωνίζειν ἐστὶ φιλοσοφεῖν.
Πάντες ἄνθρωποι ὀρέγονται τοῦ ἄρχειν.

2.Αναρθρο :

Διακρίνεται σε:

❖ **Ειδικό απαρέμφατο**

Μεταφράζεται : ότι +ρήμα

Εξαρτάται από ρήματα λεκτικά (λέγω , ὁμολογῶ , φημί..) , δοξαστικά(δοκῶ, ἡγοῦμαι, νομίζω , οἶμαι) , γνωστικά(γινώσκω , ἀκούω =πληροφορούμαι)

Π.χ.Οἱ δέ λέγουσι εἰς Φελλῶ ἐπείγεσθαι.

❖ **Τελικό απαρέμφατο**

Μεταφράζεται :να +ρήμα

Εξαρτάται από ρήματα βουλητικά(βούλομαι , ἐπιθυμῶ ,ἐθέλω) , προτρεπτικά (κελεύω , προτρέπω, συμβουλεύω , ἐπιτρέπω...), απαγορευτικά (ἀποτρέπω,ἀπαγορεύω,κωλύω...), δυνητικά , αποπειρατικά (δύναμαι , ἐπιχειρῶ ,πειρῶμαι , τολμῶ)

Π.χ. Ἐνιοὶ δένδρα πειρῶνται θεραπεύειν τοῦ καρποῦ ἔνεκεν.

!!!!!! Το υποκείμενο του Απαρεμφάτου

Απαντά σε ονομαστική ή αιτιατική .Έτσι:

1.Όταν το υποκείμενο του απαρεμφάτου είναι ίδιο με το υποκείμενο του ρήματος έχουμε ταυτοπροσωπία

Αἰγινῆται ἔλεγον οὐκ εἶναι αὐτόνομοι.

2.Όταν το υποκείμενο του απαρεμφάτου είναι διαφορετικό από το υποκείμενο του ρήματος , τίθεται σε πτώση αιτιατική και έχουμε ετεροπροσωπία.

Φησὶ ὁ κατήγορος οὐ λαμβάνειν με δικαίως τό ἀργύριον.

Παραδείγματα

Φίλον μέγιστον ἀγαθόν εἶναι φασίν

Ἦγησάμην Εὐαγόραν χαίρειν ὀρῶντα τήν ἐπιμέλειαν και τήν μεγαλοπρέπειαν.

Ἀλέξανδρος οὐκ ἤθελε περιδεῖν τόν δεσμόν ἄλυτον.

Κριτίας ἐβούλετο καταλῦσαι τήν δημοκρατίαν.

Ἀγησίλαος ἐβούλετο τάς πόλεις αὐτονόμους εἶναι.

Ὅμολογεῖς με σοφόν εἶναι.

Συντακτικός ρόλος

Το ἀναρθρο απαρέμφατο χρησιμοποιεῖται ως:

1.Υποκείμενο σε ἀπρόσωπα ρήματα και ἀπρόσωπες εκφράσεις

(απρόσωπα ρήματα :απαντούν μόνο στο γ'ενικό πρόσωπο και δεν έχουν υποκείμενο ένα πρόσωπο , ζώο ή πράγμα .Τα πιο συχνά είναι : δεῖ (=είναι ανάγκη) , χρή(=πρέπει) , πρέπει , προσήκει(=ταιριάζει) , ἔστι (=είναι δυνατό) , δοκεῖ(=φαίνεται , φαίνεται καλό , αποφασίζεται) ,λέγεται , ὁμολογεῖται , νομίζεται...

Απρόσωπες εκφράσεις: σχηματίζονται από το ρήμα ἔστί και ένα ουσιαστικό ή το ουδέτερο ενός επιθέτου ή από το ρήμα ἔχει και κάποιο επίρρημα :ανάγκη ἔστί , καιρός ἔστί , ἄξιον ἔστί , ἀναγκαίως ἔχει ,καλῶς ἔχει.....)

Δεῖ ὑμᾶς γράμματα μαθεῖν.

Ὅμολογεῖται τήν πόλιν εἶναι ἀρχαιοτάτην .

2.Αντικείμενο σε ρήματα

Οἱ στρατιῶται οὐκ ἐδύναντο καθεῦδεν.

3.Κατηγορούμενο.....

Τό λακωνίζεν ἔστί φιλοσοφεῖν.

Εφαρμογή

Στις παρακάτω προτάσεις να επισημάνετε το είδος του απαρεμφάτου και το υποκείμενο τους

Τόν καλόν κάγαθόν ἄνδρα εὐδαίμονα εἶναι φημί.

Οὐκ ἐπίσταμαι κιθαρίζεν.

Λέξουσι με σοφόν εἶναι .

Ἐβούλοντο τήν πόλιν τειχίζεν.

Αἰσχύνομαι ὑμῖν εἰπεῖν τάληθῆ.

Ἔλεγον οὐκ εἶναι αὐτονόμους.

Οὗτος ἔφη ταῦτα πεπραχέναι.

Δαρεῖος προφασιζόμενος ἡμᾶς τε καί Ἑρετριέας ἐπιβουλεῦσαι Σάρδεσιν , εἶπεν ἦκειν ἄγοντα Ἑρετριέας καί Ἀθηναίους , εἰ βούλοιτο τήν ἑαυτοῦ κεφαλήν ἔχειν.

Η ΜΕΤΟΧΗ

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ

Μετοχή βαρύτονων ρημάτων ενεργητικής φωνής

	Φωνηεντόληκτα	Ουρανικόληκτα	Χειλικόληκτα	Οδοντικόληκτα
Ενεστώτας	-ων ,- ουσα , -ον	-ων ,- ουσα , -ον	-ων ,- ουσα , -ον	-ων ,- ουσα , -ον
Μέλλοντας	-σων ,- σουσα ,-σον	-ξων ,- ξουσα ,- ξον	-ψων ,- ψουσα ,- ψον	-σων ,- σουσα ,- σον
Αόριστος	-σας ,-σασα,-σαν ¹	-ξας ,-ξασα,-ξαν	-ψας -ψασα,ψαν	-σας ,-σασα,-σαν
Παρακείμενος	-κώς , -κυῖα ,-κός ²	-χώς , -χυῖα ,-χός	-φώς , -φυῖα ,-φός	-κώς , -κυῖα ,-κός

Μετοχή βαρύτονων ρημάτων μέσης φωνής

	Φωνηεντόληκτα	Ουρανικόληκτα	Χειλικόληκτα	Οδοντικόληκτα
Ενεστώτας	-όμενος , -η ,-ον	-όμενος , -η ,-ον	-όμενος , -η ,-ον	-όμενος , -η ,-ον
Μέλλοντας	-σόμενος,-η ,-ον	-ξόμενος ,-η,-ον	-ψόμενος,-η,-ον	-σόμενος,-η ,-ον
Αόριστος	-σάμενος,-η ,-ον	-ξάμενος,-η ,-ον	-ψάμενος,-η,-ον	-σάμενος,-η ,-ον
Παρακείμενος	-μένος,-η,-ον	-γμένος,-η,-ον	-μμένος,-η,-ον	-σμένος,-η,-ον

Παρ.1: Το απαρέμφατο αορίστου δεν παίρνει αύξηση

Παρ.2:Το απαρέμφατο παρακειμένου διατηρεί τον αναδιπλασιασμό

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΑ

1.Επιθετική

Έχει συνήθως άρθρο και μεταφράζεται με αναφορική πρόταση (που , ο οποίος..)
Ἡ ὁδὸς ἢ ἄγουσα πρὸς ἀρετὴν μακρὰν ἐστίν.

2.Κατηγορηματική

Εξαρτάται από συγκεκριμένα ρήματα (συνδετικά , έναρξης , λήξης ,καρτερίας , καμάτου , αντοχής , ψυχικού πάθους ,αίσθησης, αγγελίας , ελέγχου , γνώσης , μάθησης , δείξης , δήλωσης :εἰμί , φαίνομαι , τυγχάνω , ἄρχω , λήγω , καρτερῶ , κάμνω ,χαίρω ,αἰσθάνομαι ,ἀγγέλλω, ἐλέγχω , γινώσκω , μανθάνω)

Μεταφράζεται :να , ὅτι +ρήμα

3.Επιρρηματική

α. Τροπική :συνήθως ενεστώτα .Δηλώνει τρόπο . Μτφρ: -οντας , με το να ...

β. Αιτιολογική: δηλώνει αιτία .Μτφρ: επειδή , αφού

γ. χρονική :συνήθως αορίστου. Δηλώνει χρόνο. Μτφρ: ὅταν , αφού , ενώ

δ. τελική: πάντα σε χρόνο Μέλλοντα ,Δηλώνει σκοπό .Μτφρ: για να

ε. υποθετική: δηλώνει προϋπόθεση . Μτφρ: αν

στ. εναντιωματική :δηλώνει εναντίωση Μτφρ: αν και

Παραδείγματα από τα κείμενα που διδαχθήκαμε

1. **Μείναντες** ἡμέρας ἐν τῇ νήσῳ πέντε , τῇ ἕκτη ἐξορμῶμεν...
2. ...καθορῶμεν ἀνθρώπους πολλοὺς ἐπὶ τοῦ πελάγους **διαθέοντας**.....
3. Μέχρι τινος συνοδοιποροῦσιν ἡμῖν **παραθέοντας**.....
4. Ἐπεὶ δέ εἰς πυκνὴν καὶ δασεῖαν ὕλην ἐνέπεσεν.....πειρὰ **μαθῶν** ὅτι ἄδικος ἦν τῶν ἰδίων κριτῆς **ψέγων** μὲν **τά σώζοντα** , **ἐπαινῶν** δέ **τά προδόντα** αὐτόν.
5. Οἱ δέ λέγουσιν ὅτι λευκὸν σῆμα εἶχεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς , μέλας ὦν αὐτός.....

Το υποκείμενο της μετοχής

Όταν το υποκείμενο της μετοχής είναι ένας από τους όρους της πρότασης , τότε η μετοχή λέγεται συνημμένη π.χ Οὗτος ταῦτα **εἰπὼν** ἐκαθέζετο.

Όταν το υποκείμενο της μετοχής δεν είναι όρος της πρότασης, η μετοχή λέγεται απόλυτη και βρίσκεται συνήθως σε πτώση γενική π.χ. Δρυὸς **πεσοῦσης** πᾶς ἀνὴρ ξυλεύεται. Ἐπεὶ δέ εἰς πυκνὴν καὶ δασεῖαν ὕλην ἐνέπεσεν , **ἐμπλακέντων** αὐτῶ τῶν κεράτων ἕαλω.....

Εφαρμογή

Να βρείτε το είδος των μετοχών και το υποκείμενό τους:

Ἀδικοῦσιν οἱ τὰς σπονδὰς λύοντες καὶ οἱ τοὺς αἰχμαλώτους φονεύοντες.

Οἱ ῥήτορες ἔπειθον λέγοντες.

Οἱ δικασταὶ ἤκουσαν τῶν μαρτύρων λεγόντων.

Οἱ Πέρσαι ἦλθον τὴν Ἑλλάδα υποτάζοντες.

Ὁ γραμματῶν ἄπειρος οὐ βλέπει βλέπων.

Τοῦτο λέξων ἔρχομαι.

Ὁ δέ πλεύσας εἰς Ἑρέτριαν ἐχειρῶσαντο τούτους.

Ερωτήσεις εμπέδωσης

1. Να σημειώσετε Σ(σωστό) ή Λ (λάθος) για κάθε μια από τις παρακάτω προτάσεις. Για κάθε λάθος απάντηση να αναφέρετε τη σωστή

- Ο Φιντίας ήταν γιος του Πυθαγόρα.....
- Ο Διονύσιος καταδίκασε τον Φιντία σε θάνατο , επειδή είχε συνωμοτήσει εναντίον του.....
- Ο Φιντίας ζήτησε να εκτελεστεί άμεσα η ποινή του.....
- Ο Φιντίας παρακάλεσε το Δάμωνα να μπει στη θέση του εγγυητής.....
- Ο Δάμωνας ήταν αδερφός του Φιντία και οπαδός του Πυθαγόρα.....
- Όλος ο λαός επαινούσε την αγάπη του Φιντία και του Δάμωνα.....
- Όλος ο λαός συγκεντρώθηκε την καθορισμένη ώρα περιμένοντας με αγωνία την εκτέλεση της ποινής του Φιντία.....
- Ο Φιντίας ήρθε τρέχοντας την τελευταία στιγμή.....
- Ο Διονύσιος , παρόλα αυτά τιμώρησε τον Φιντία
- Η λέξη ἔγγυος σημαίνει :αυτή που περιμένει παιδί.....
- Η λέξη ἐγκαλούμενος σημαίνει :ο κατηγορούμενος.....

2. Να μεταφράσετε τις παρακάτω προτάσεις:

	Μετάφραση
1. Φιντίας ἠτήσατο παρά τοῦ Διονυσίου χρόνον.	
2. Φιντίας προεκάλεσατο Δάμωνα.	
3. Τινές κατεγίνωσκον τοῦ ἐγγύου προπέτειαν καί μανίαν.	
4. Ἄπας ὁ δῆμος συνέδραμεν.	
5. Φιντίας ἦλθε δρομαῖος ἐπὶ τῆς ἐσχάτης ῥοπῆς τοῦ χρόνου.	
6. Ὁ Διονύσιος ἀπέλυσε τῆς τιμωρίας τόν ἐγκαλούμενον.	

3. Να σημειώσετε την κλίση των ουσιαστικών και να τα μεταφέρετε στην ίδια πτώση του άλλου αριθμού

	κλίση	ίδια πτώση του άλλου αριθμού
τῶ τυράννω		
τῆς τιμωρίας		
χρόνον		
ἐγγυητήν		
τοῦ δυνάστου		
ὄνομα		
τήν ὥραν		
ὁ δῆμος		
τήν πίστιν		
τοῦ χρόνου		

4. βούλεται :να κλιθεί η οριστική ενεστώτα και παρατατικού
 ήτήσατο :να κλιθεί στο χρόνο που βρίσκεται

ενεστώτας	παρατατικός	αόριστος

5. φυλάξει , απέλυσεν: να κλιθούν στο ίδιο χρόνο που βρίσκονται και να γίνει χρονική αντικατάσταση

Χρόνος: _____	Χρόνος: _____

ενεστώτας		
παρατατικός		
μέλλοντας		
αόριστος		
παρακείμενος		
υπερσυντέλικος		

6. Να σχηματίσετε τα απαρέμφατα ενεργητικής των ρημάτων :

ἐπιβουλεύω, θαυμάζω, φυλάττω , ῥίπτω , διακωλύω, , θύω , χορεύω

7. Να σχηματίσετε τα απαρέμφατα **μέσης φωνής** των ρημάτων :

τάττω, ἀπολύω, ὀνομάζω, προκηρύττω, γράφω , παιδεύω , βλάπτω

Σύνταξη απαρεμφάτου – Εφαρμογή

Στις παρακάτω προτάσεις α)να υπογραμμίσετε τα απαρέμφατα ,β) να βρείτε το είδος και τη συντακτική θέση κάθε απαρεμφάτου ,γ) να εντοπίσετε το υποκείμενο κάθε απαρεμφάτου και να δηλώσετε αν έχουμε ταυτοπροσωπία ή ετεροπροσωπία ,δ)να μεταφράσετε (όπως στο παράδειγμα 1.)

1. Μένων ἐβούλετο εἶναι φίλος τοῖς μέγιστα δυναμένοις .
εἶναι :τελικό απαρέμφατο , αντικείμενο του ρήματος ἐβούλετο , Μένων :υποκείμενο του απαρεμφάτου –Ταυτοπροσωπία Μτφ: Ο Μένων ἠθέλε να εἶναι φίλος με τους πολύ ισχυρούς.
2. Ἀριστοτέλης ἔλεγεν τὴν παιδείαν εἶναι κόσμον. (κόσμος=στολίδι)
3. Πιστεύω δίκαια εἶναι ταῦτα.
4. Οὗτοι ἔλεγον οὐκ εἶναι αὐτόνομοι.
5. Μὴ ἀρχιτέκτων βούλει γενέσθαι;
6. Δεῖ τὸν στρατιώτην πειθαρχικόν εἶναι. (πειθαρχικός=υπάκουος)
7. Οἱ στρατιῶται ἠύχοντο τὸν Κῦρον εὐτυχήσαι.
8. Νομίζω ὑμᾶς εἶναι φίλους καὶ συμμάχους
9. Ἀνάγκη ἐστὶν τὸν πατέρα καλῶς παιδεύειν τοὺς παῖδας.
10. Τοῦτο μέγιστον ἀγαθὸν νομίζω εἶναι .
11. Πολλοὶ τῶν σοφιστῶν φασὶν ἐπ' ἀρετὴν ἄγειν τοὺς νέους .(ἄγω=οδηγῶ)
12. Κῦρος κελεύει τοὺς στρατηγούς λέγειν ταῦτα τοῖς στρατιώταις .
13. Ἀλέξανδρος ἔφη τὸν δεσμόν λελύσθαι.
14. Οἱ ἄνθρωποι οὐκ ἐθέλουσι πείθεσθαι τοῖς πονηροῖς.
15. Τοῦτον οἱ φίλοι οὐ δύνανται φέρειν. (φέρω=υποφέρω)
16. Οὗτος ἐπεχείρησε ψεύδεσθαι περὶ πραγμάτων φανερῶν.(ψεύδομαι=λέω ψέματα)
17. Νικίας οὐ δύνανται πράττειν ταῦτα .
18. Αὕτη προσέταξεν τῷ οἰκέτῃ ἀπάγειν ἔξω τὸν κῦνα . (ὁ οἰκέτης =ο οικιακός δούλος , τὸν κῦνα =το σκύλο)
19. Πάντες ὁμολοῦσιν τούτους ἀνδρείους εἶναι .
20. Οὗτοι λέγουσι δικαίως τὰς σπονδὰς πεπραχθαι .(αἱ σπονδαί =οι συνθήκες ανακωχής)

ΚΛΙΣΗ ΜΕΤΟΧΩΝ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ

Γενική παρατήρηση: Το αρσενικό και το ουδέτερο κλίνονται σύμφωνα με την γ κλίση , ενώ το θηλυκό σύμφωνα με την α κλίση

Ειδικές παρατηρήσεις :

- 1.το αρσενικό γένος της μετοχής ενεστώτα και μέλλοντα κλίνεται σύμφωνα με το ουσιαστικό της γ κλίσης ο λέων (με τη διαφορά ότι η κλητική είναι όμοια με την ονομαστική)
2. το αρσενικό γένος της μετοχής αορίστου κλίνεται σύμφωνα με το ουσιαστικό της γ κλίσης ο άνδριάς

A . ΜΕΤΟΧΗ ΕΝΕΣΤΩΤΑ του ρήματος εἰμί

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ		
ον. ὁ ὄν	ἡ οὔσα	τό ὄν
γεν. τοῦ ὄντος	τῆς οὔσης	τοῦ ὄντος
δοτ. τῶ ὄντι	τῇ οὔσῃ	τῶ ὄντι
αιτ. τόν ὄντα	τήν οὔσαν	τό ὄν
κλητ. (ὦ) ὄν	(ὦ) οὔσα	(ὦ) ὄν

ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ		
ον. οἱ ὄντες	αἱ οὔσαι	τά ὄντα
γεν. τῶν ὄντων	τῶν οὔσων	τῶν ὄντων
δοτ. τοῖς οὔσι(ν)	ταῖς οὔσαις	τοῖς οὔσι(ν)
αιτ. τούς ὄντας	τάς οὔσας	τά ὄντα
κλητ. (ὦ) ὄντες	(ὦ) οὔσαι	(ὦ) ὄντα

B . ΜΕΤΟΧΗ ΕΝΕΣΤΩΤΑ ΚΑΙ ΜΕΛΛΟΝΤΑ

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ		
ον. ὁ λύ-ων	ἡ λύ-ουσα	τό λῦ-ον
γεν. τοῦ λύ-οντος	τῆς λυ-ούσης	τοῦ λύ-οντος
δοτ. τῶ λύ-οντι	τῇ λυ-ούσῃ	τῶ λύ-οντι
αιτ. τόν λύ-οντα	τήν λύ-ουσαν	τό λῦ-ον
κλητ. (ὦ) λύ-ων	(ὦ) λύ-ουσα	(ὦ) λῦ-ον

ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ		
ον. οἱ λύ-οντες	αἱ λύ-ουσαι	τά λύ-οντα
γεν. τῶν λυ-όντων	τῶν λυ-ουσῶν	τῶν λυ-όντων
δοτ. τοῖς λύ-ουσι(ν)	ταῖς λυ-ούσαις	τοῖς λύ-ουσι(ν)
αιτ. τούς λύ-οντας	τάς λυ-ούσας	τά λύ-οντα
κλητ. (ὦ) λύ-οντες	(ὦ) λύ-ουσαι	(ὦ) λύ-οντα

Ὅμοια κλίνονται :ὁ λύσων , ἡ λύσουσα , τό λῦσον

Γ. ΜΕΤΟΧΗ ΑΟΡΙΣΤΟΥ

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ		
ον. ὁ λύ-σας	ἡ λύ-σασα	τό λῦ-σαν
γεν. τοῦ λύ-σαντος	τῆς λυ-σάσης	τοῦ λύ-σαντος
δοτ. τῷ λύ-σαντι	τῇ λυ-σάση	τῷ λύ-σαντι
αιτ. τόν λύ-σαντα	τήν λύ-σασαν	τό λῦ-σαν
κλητ. (ῶ) λύ-σας	(ῶ) λύ-σασα	(ῶ) λῦ-σαν

ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ		
ον. οἱ λύ-σαντες	αἱ λύ-σασαι	τά λύ-σαντα
γεν. τῶν λυ-σάντων	τῶν λυ-σασῶν	τῶν λυ-σάντων
δοτ. τοῖς λύ-σασι(ν)	ταῖς λυ-σάσαις	τοῖς λύ-σασι(ν)
αιτ. τούς λύ-σαντας	τάς λυ-σάσας	τά λύ-σαντα
κλητ. (ῶ) λύ-σαντες	(ῶ) λύ-σασαι	(ῶ) λύ-σαντα

Δ. ΜΕΤΟΧΗ ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΥ

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ		
ον. ὁ λελυ-κώς	ἡ λελυ-κυῖα	τό λελυ-κός
γεν. τοῦ λελυ-κότος	τῆς λελυ-κυίας	τοῦ λελυ-κότος
δοτ. τῷ λελυ-κότι	τῇ λελυ-κυῖα	τῷ λελυ-κότι
αιτ. τόν λελυ-κότα	τήν λελυ-κυῖαν	τό λελυ-κός
κλητ. (ῶ) λελυ-κώς	(ῶ) λελυ-κυῖα	(ῶ) λελυ-κός

ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ		
ον. οἱ λελυ-κότες	αἱ λελυ-κυῖαι	τά λελυ-κότα
γεν. τῶν λελυ-κότων	τῶν λελυ-κυῖων	τῶν λελυ-κότων
δοτ. τοῖς λελυ-κόσι(ν)	ταῖς λελυ-κυῖαις	τοῖς λελυ-κόσι(ν)
αιτ. τούς λελυ-κότας	τάς λελυ-κυῖας	τά λελυ-κότα
κλητ. (ῶ) λελυ-κότες	(ῶ) λελυ-κυῖαι	(ῶ) λελυ-κότα

ΜΕΣΗ ΦΩΝΗ

Οι μετοχές της μέσης φωνής σε όλους τους χρόνους κλίνονται σα δευτερόκλιτα επίθετα

ὁ λυόμενος , τοῦ λυομένου , τῷ λυομένῳ.....

ἡ λυομένη , τῆς λυομένης, τῇ λυομένη.....

τό λυόμενον , τοῦ λυομένου , τῷ λυομένῳ.....

Τα είδη της μετοχής

Εφαρμογή

Να χαρακτηρίσετε το είδος των υπογραμμισμένων μετοχών:

1. Ὁ Λεοντιάδης ταῦτα πράξας ἐπορεύετο εἰς Λακεδαίμονα.
2. Οὗτοι διοικοῦσιν τήν πόλιν τιμῶντες τοὺς ἀγαθοὺς καὶ τοὺς κακοὺς κολάζοντες (κολάζω=τιμωρῶ).
3. Τίνες(=ποιοί) ἦσαν οἱ ἄρξαντες ἀδικεῖν.(ἄρχω=αρχίζω)
4. Ἐπεμψαν πρέσβεις λέξοντας ταῦτα.
5. Ὅρῳ(=βλέπω) τοὺς πολεμίους φεύγοντας.
6. Γιγνώσκοντες τα δεινά οὐκ ἀπέφυγον τοὺς κινδύνους.
7. Ὁ λύκος ἀκούει τῆς γραός (=τη γριά) κολακευούσης τό παιδίον καί λεγούσης αὐτῷ.
8. Ἀρταξέρξου βασιλεύοντος Κῦρος ἐπὶ Σοῦσα ἐστράτευσε.
9. Ὁξεῖα ἦν ἡ φωνή τῆς ἀδούσης γυναικός.(ἄδω=τραγουδῶ)
10. Ταῦτα ἐπράξατε καίπερ οὐκ ἐπιτρέποντος τοῦ νόμου.
11. Βρασίδας οὐκ αἰσχύνεται λέγων ταῦτα.(αἰσχύνομαι=ντρέπομαι)
12. Τοῦτο λέξων ἔρχομαι.
13. Ὁ φεύγων πόνους φεύγει τιμάς.
14. Ὀλίγοι ὄντες ἐνίκησαν.
15. Πολλοί ὄντες ἐνίκησαν.
16. Νικήσαντες ἀπάντων κύριοι ἔσεσθε(=θα εἰστέ)
17. Θεοῦ θέλοντος τοὺς πολεμίους ἐκ τῆς χώρας ἐκβαλοῦμεν(=θα διώξουμε).
18. Ἦλθε τρέχων.
19. Ταῦτα λέγω βουλόμενος συμβουλευῆσαι σοι.